

Agencija za visoko obrazovanje Republike Srpske
Agency for Higher Education of Republic of Srpska

Rangiranje visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj

Prof.dr Darko Petković
voditelj Ekspertskog tima

Banja Luka, 27.04.2021.

Sadržaj izlaganja

- UVOD
- UNIVERZITETI SVIJETA DANAS I RANGIRANJE
- VISOKO OBRAZOVANJE U REPUBLICI SRPSKOJ
- RANGIRANJE UNIVERZITETA
- BERLINSKI PRINCIPI RANGIRANJA
- PRAKTIČNA ISTRAŽIVANJA U BIH
- PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH
USTANOVA U REPUBLICI SRPSKOJ
- ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

UVOD

Pred obrazovanjem u zemljama regiona Zapadnog Balkana je ključni zadatak – kako pomoći da se zemlje izvuku iz kruga siromašnih i učine zemljama za ugodno i prosperitetno življenje. Tu su također i izazovi promovisanja **globalizacije, internacionalizacije i decentralizacije u obrazovanju**, a s druge strane **očuvanje tradicijskih i kulturoloških vrijednosti** ljudi koji u njima žive i vrijednosti koje pogoduju razvoju osjećaja zajedništva, prihvatanja i poštovanja različitosti, solidarnosti, odgovornosti za održivi razvoj, kao i podsticanje i razvijanja demokratskog društva u cjelini. >

UNIVERZITETI SVIJETA DANAS I RANGIRANJE

Univerziteti su danas, između ostalog kao posljedica Bolonjskog procesa, internacionalizacije i uvođenja privatnih koledža i univerziteta, **izloženi sve većoj konkurenciji**. Javlja se sve jača potreba za poređenjem različitih institucija, kako bi se kod izbora moglo odlučiti za „najbolji“ univerzitet.

Rangiranjem univerziteta pokušava se uspostaviti transparentnost i da na taj način budu korisni za više ciljnih grupa, kao što su **đaci koji završavaju školu, njihovi roditelji, univerzitetski profesori, univerzitetski menadžeri, ministarstva i poslodavci**.

Dostupne studije iz Njemačke jasno pokazuju da rangiranja utiče na izbor univerziteta/fakulteta kod đaka koji završavaju školu. Takva istraživanja u regionu JIE rađena su samo parcijalno ali je sigurno da percepcija roditelja i đaka prati „neformalne priče“ o rangovima univerziteta (fakulteta) koji se žele ili ne žele studirati.

VISOKO OBRAZOVANJE U REPUBLICI SRPSKOJ

Osnovne karakteristike u prethodnih 20 godina:

- Rast broja visokoškolskih ustanova;
- Formiranje Agencije za visoko obrazovanje Republike Srpske
- Formiranje Ministarstva za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo nadležnog za visoko obrazovanje
- **Brojčano stanje:** Lista visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj:

UNIBL – 17 fakulteta (www.unibl.org)

UNIIS - 17 fakulteta (www.ues.rs.ba)

NUBL – 7 fakulteta (<http://nubl.org>)

PEUA- 7 fakulteta (www.apeiron-uni.eu) + 2 odjeljenja

UPIMBL- 5 fakulteta (www.univerzitetpim.com) + 12 odjeljenja u rangu fak.

UPSBL – 7 fakulteta (<http://univerzitetps.com>) + 2 odjeljenja

SPU – 4 fakulteta + 2 akademije (<http://spu.ba>) + 1 odjeljenje

USB – 5 fakulteta (www.sinergija.edu.ba)

UBB – 4 fakulteta (www.ubn.rs.ba)

Ukupno: 73 fakulteta + 2 akademije + 17 odjeljenja

RANGIRANJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA (UNIVERZITETA)

Zašto rangirati visokoškolsku ustanovu (univerzitet)?

Uporedive informacije o institucijama visokog obrazovanja, njihovom podučavanju i istraživačkim programima treba da olakšaju studentima i istraživačima da informisano odaberu gdje i šta studirati i gdje raditi. Bolja informisanost također bi pomogla i onima koji donose politike na institucionalnom, nacionalnom i evropskom nivou da razviju buduće strategije za visoko obrazovanje. Trenutna, u najvećoj mjeri **jednodimenzionalna rangiranja** ne ispunjavaju ove svrhe jer imaju tendenciju fokusiranja na određene aspekte istraživanja i na cijele institucije (univerzitete), a ne na individualne jedinice (fakultete), programe i discipline.

Slabosti i mane institucionalnih evaluacija i akreditacija u BiH ?!

RANGIRANJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA / UNIVERZITETA

Šta se uglavnom danas rangira ?

- Rezultati naučno-istraživačkog rada (Šangajska lista, THES,....) ;
- Web vidljivost u raznim domenama (Webometrics)
- Anketiranja/ Upitnici
- Praćenje podataka na nivou zemalja

Problematika:

- Jednodimenzionalnost
- Visoka cijena ozbiljnih multidisciplinarnih rangiranja
- Ogroman broj visokoškolskih organizacija/ustanova u svijetu (više od 25 000 u rangu univerziteta)
- Upitnost i vjerodostojnost podataka

RANGIRANJE UNIVERZITETA

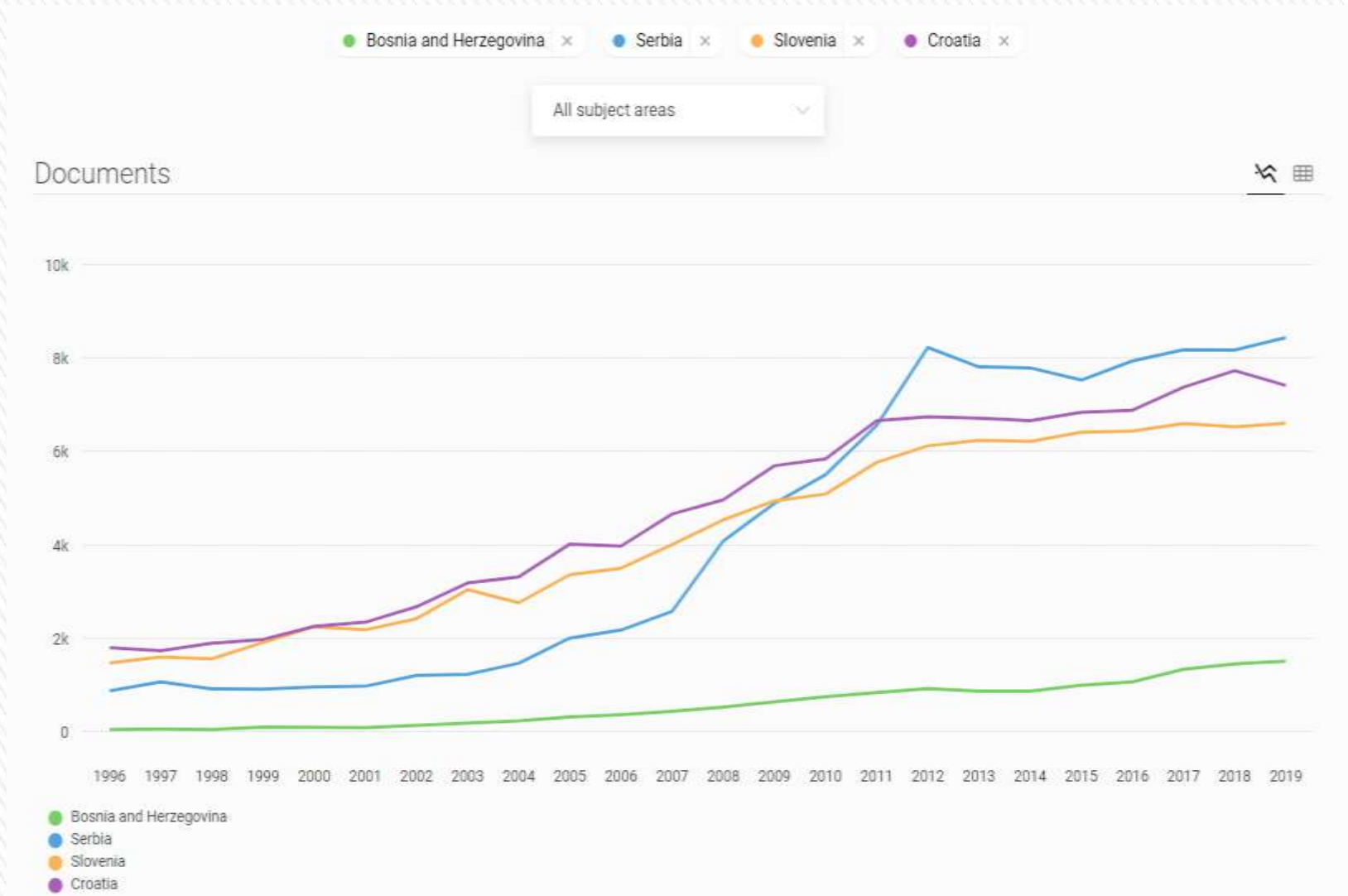
- ŠANGAJSKA LISTA
- THE TIMES HIGHER EDUCATION SUPPLEMENT-THES
- SCIMAGO RANKING
- WEBOMETRICS
- CHE–Rangiranje univerziteta njemačkog govornog područja
- US News & World Report’s (USNWR)
- CRIS (*Current Research Information System*),
- Thomson Reuters Global Institutional Profiles Project (GPP)
- Quacquarelli-Symmonds (QS rangiranje)
- University Ranking by Academic Performance – URAP
- EUMIDA RANGIRANJE
- AHELO (Assesment of Higher Education Learning Outcomes“)
- IREG ranking audit (The International Ranking Expert Group)
- U21 Rankings of National Higher Education Systems

.....

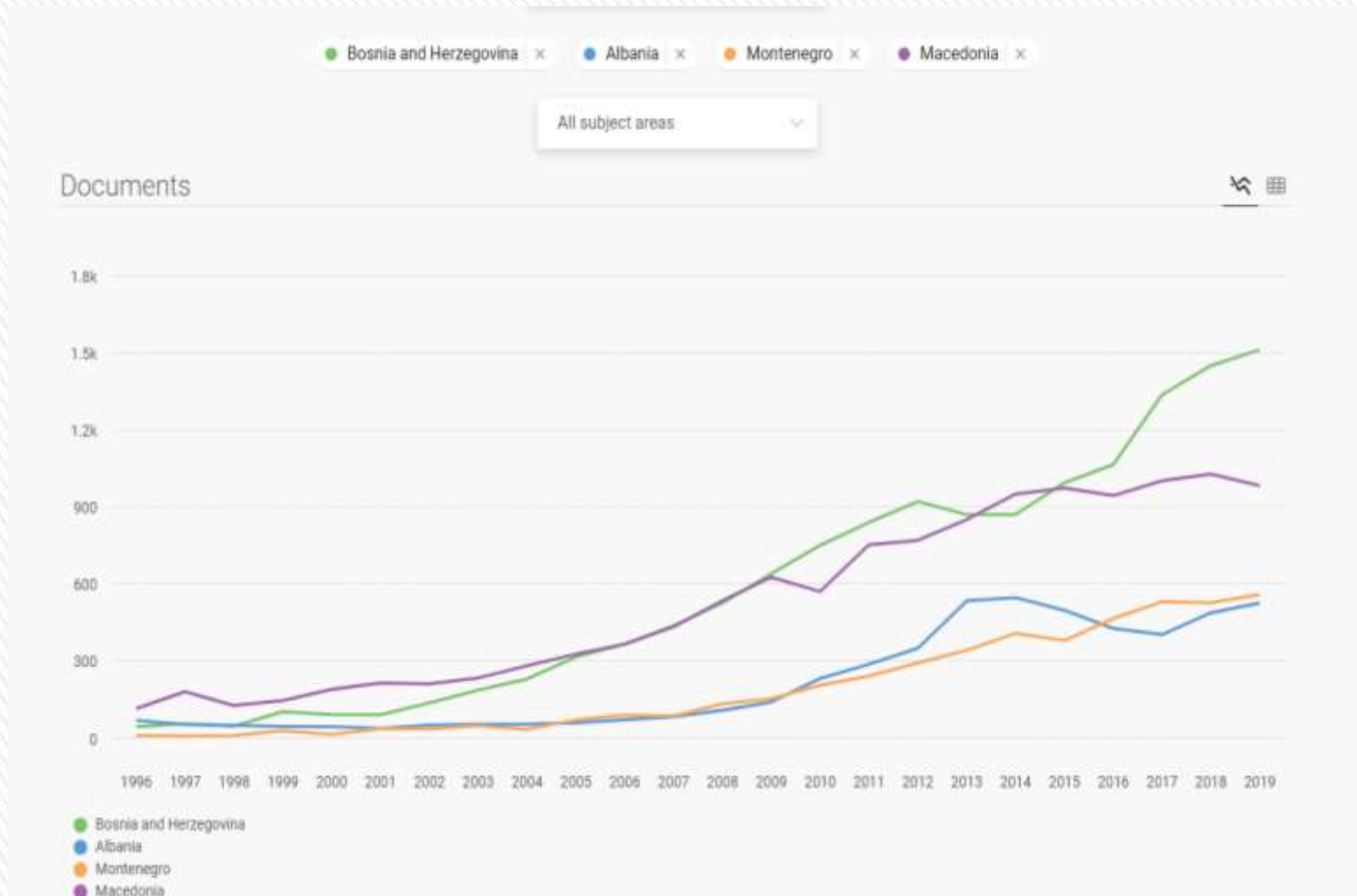
.....**VIŠE OD 30 SISTEMA RANGIRANJA U SVIJETU!!!!**

RANGIRANJE UNIVERZITETA/DRŽAVA

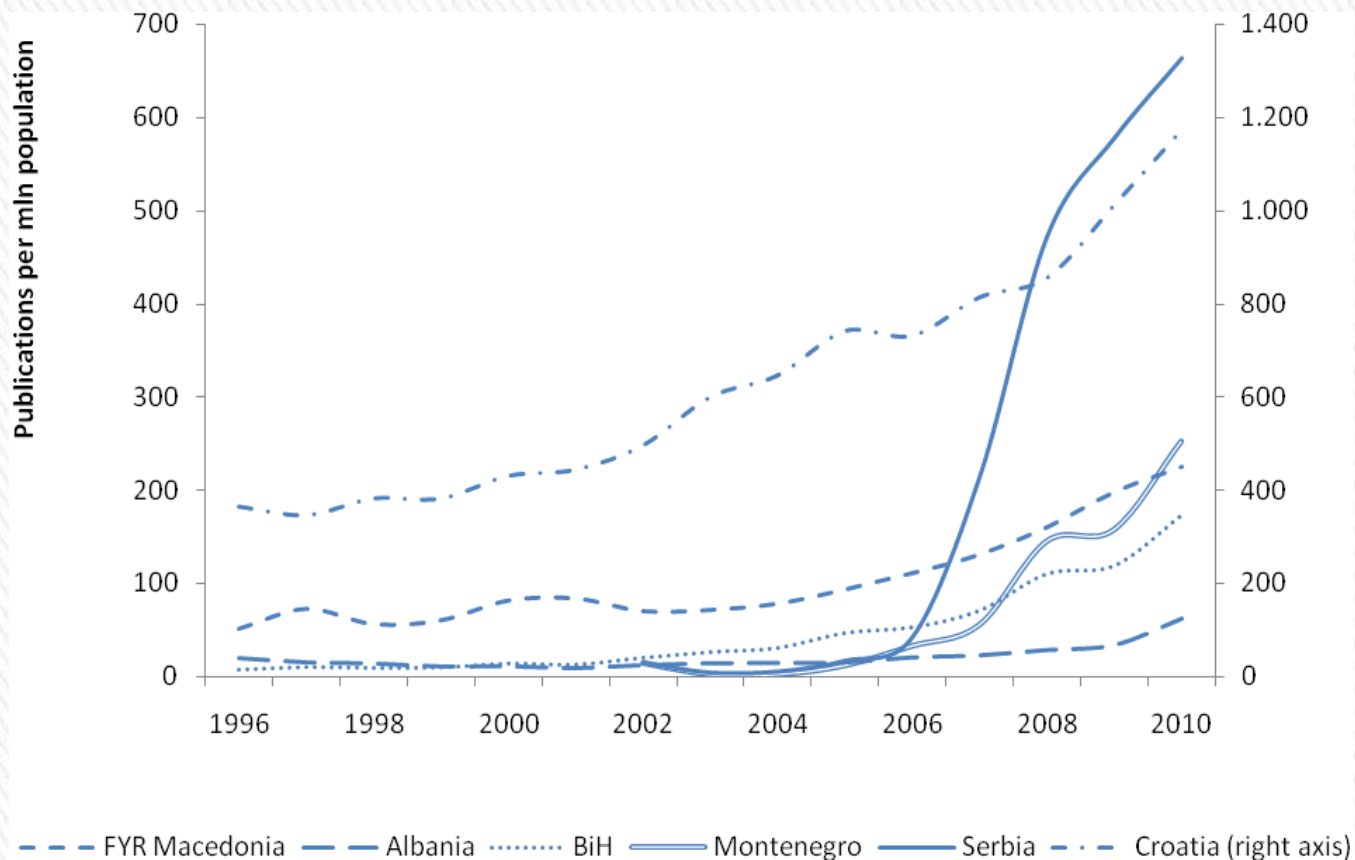

RANGIRANJE UNIVERZITETA/DRŽAVA

Izvor: [https://www.scimagojr.com/comparecountries.php?ids\[\]=ba&ids\[\]=rs&ids\[\]=si&ids\[\]=hr&area=Pristup](https://www.scimagojr.com/comparecountries.php?ids[]=ba&ids[]=rs&ids[]=si&ids[]=hr&area=Pristup) 18.04.2021.

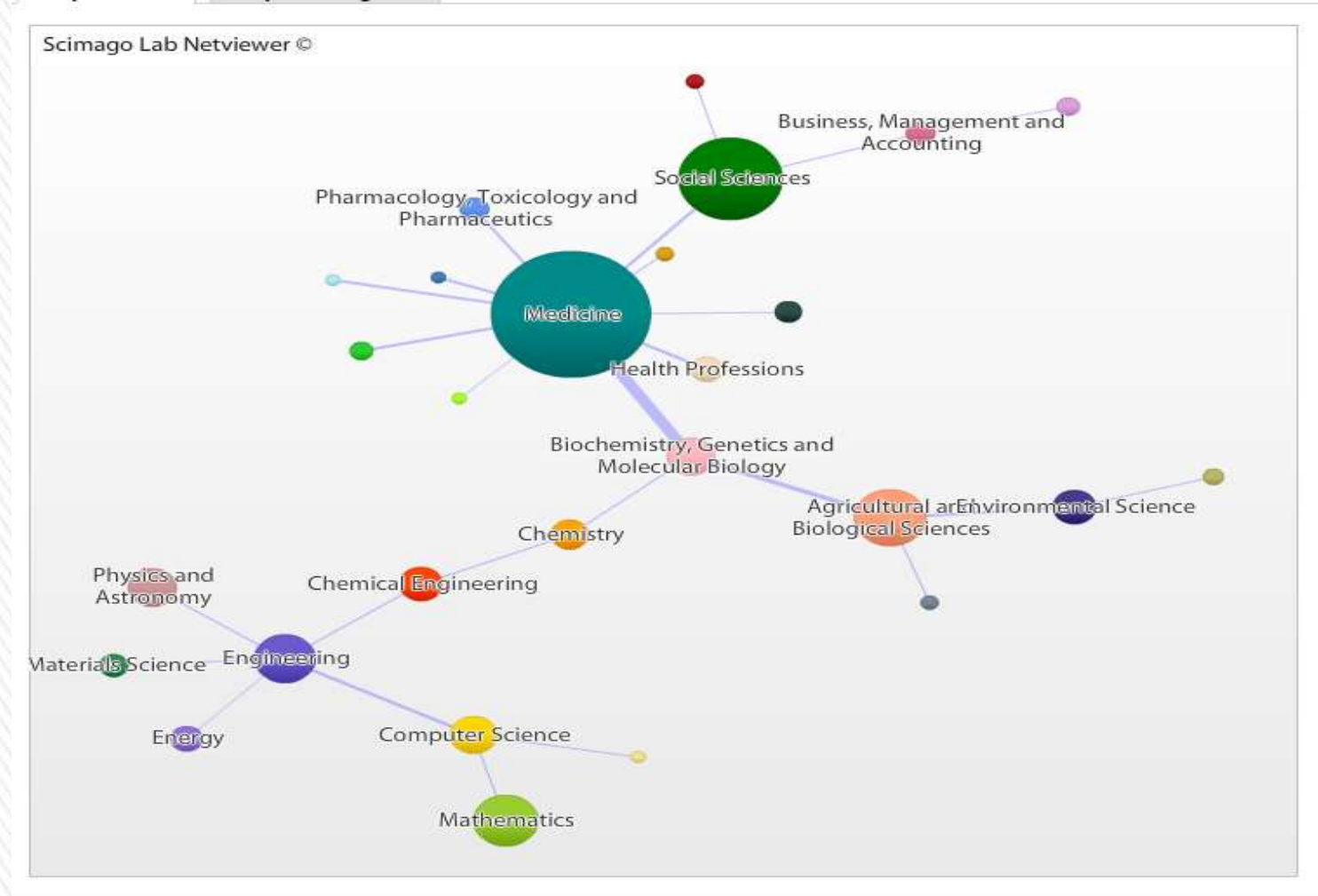
RANGIRANJE UNIVERZITETA/DRŽAVA

Slika - Naučne publikacije-članci na milion stanovnika

RANGIRANJE UNIVERZITETA/DRŽAVA

Scimago Lab, Copyright 2007-2013. Data Source: Scopus®

Slika - Broj indeksiranih radova po naučnim oblastima
za BIH (2016.godina)

RANGIRANJE UNIVERZITETA/FAKULTETA – ŠANGAJSKA LISTA

Academic Ranking of World Universities 2020

World Rank	Institution*	By location	National/Regional Rank	Total Score	Score on
1	Harvard University		1	100.0	100.0
2	Stanford University		2	74.2	43.8
3	University of Cambridge		1	70.6	79.5
4	Massachusetts Institute of Technology (MIT)		3	69.6	71.4
5	University of California, Berkeley		4	65.8	64.9
6	Princeton University		5	61.1	59.0
7	Columbia University		6	58.6	59.5
8	California Institute of Technology		7	57.7	50.7
9	University of Oxford		2	57.2	48.9
10	University of Chicago		8	54.6	58.7

Izvor: <http://www.shanghairanking.com/ARWU2020.html>, pristup: 22.04.2021.

RANGIRANJE UNIVERZITETA/FAKULTETA – ŠANGAJSKA LISTA

Academic Ranking of World Universities 2020

Univerzitet u Beogradu – 401 – 500

Sveučilište u Zagrebu – 401-500

Univerzitet u Ljubljani – 501-600

▪ Npr. **Italija** među Top 500 ima 17 univerziteta ([Sapienza University of Rome](#); [University of Milan](#); [University of Pisa](#); [Polytechnic University of Milan](#); [University of Bologna](#); [University of Padua](#); [University of Turin](#); [University of Florence](#); [University of Milano-Bicocca](#); [University of Naples Federico II](#); [Scuola Normale Superiore – Pisa](#); [University of Bari](#); [University of Catania](#); [University of Pavia](#); [University of Perugia](#); [University of Trento](#); [Vita-Salute San Raffaele University](#))

▪ **Rumunija** – 1 univerzitet u Top 1 000 (Babes-Bolyai University 701-800)

▪ **Mađarska** – 5 univerziteta u Top 1000 (Eotvos Lorand University, University of Szeged 601-700, Budapest University of Technology and Economics 801-900, Semmelweis University and University of Debrecin, 901-1000)

RANGIRANJE UNIVERZITETA/FAKULTETA - WEBOMETRICS

Organizacijski položaj

CSIC, Spanish National Research Council

- Najveće istraživačko javno tijelo u Španiji
- 126 instituta koji su primarno posvećeni baznim naukama
- 20% od ukupnog španskog RDI izlaza
- 2 Nobelove nagrade
- Prva objava liste 2004-te godine
- Od 2006-te godine objavljuju svake godine listu u dva termina (fabruar-avgust)

Cybermetrics Lab

- Istraživačka grupa **Center of Scientific Information and Documentation**
- Uredništvo žurnala **Cybermetrics**
- EU projekti **EICSTES** i **WISER**
- **MAVIR mreža**
- Konsultantski servis ka univerzitetima
- Osoblje : Koordinator, 4 PhD, 1 tehničar

Methodology

Normalization

$$N_a = \frac{\log(n_a + 1)}{\log(\max(n_i) + 1)}$$

N: search engine (Google, Yahoo, Live, Exalead)
a: web domain

Median method (Size)

$$S_a = \frac{1}{2} * ((G_a + Y_a + L_a + E_a) - \max(G_a, Y_a, L_a, E_a) - \min(G_a, Y_a, L_a, E_a))$$

Rich files

$$R_a = PDF_a + DOC_a + PPT_a + Ps_a$$

Ranking

$$S_a \rightarrow R_a(S)$$

$$R_a \rightarrow R_a(R)$$

$$Sc_a \rightarrow R_a(Sc)$$

$$V_a \rightarrow R_a(V)$$

1:1

$$WR = (4 * V) + (2 * S + 1 * R + 1 * Sc)$$

Webometrics Ranking of World Universities

July '07

Data

Top 4000 Universities

Premier League

Top USA & Canada

Top Latin America

Top Europe

Top Asia

Top Middle East

Top Oceania

Top Africa

Distribution by Country

Top 1000 R&D Institutes

Research Councils

Best Practices

Catalogue

Universities by country

R&D Centres by country

Comparative Analysis

Productivity

Visibility

Impact

Methodology

Information

Methodology

Glossary

Blog

Links

Contact Us

Site Map

Top 4000 Universities

WORLD RANK	UNIVERSITY	COUNTRY	POSITION			
			SIZE	VISIBILITY	RICH FILES	SCHOLAR
1	STANFORD UNIVERSITY		4	1	1	10
2	MASSACHUSETTS INSTITUTE OF TECHNOLOGY		5	2	3	9
3	UNIVERSITY OF CALIFORNIA BERKELEY		2	3	2	17
4	HARVARD UNIVERSITY		3	4	19	1
5	PENNSYLVANIA STATE UNIVERSITY					
6	UNIVERSITY OF MICHIGAN					
7	CORNELL UNIVERSITY					
8	UNIVERSITY OF WISCONSIN MADISON					
9	UNIVERSITY OF TEXAS AUSTIN					
10	UNIVERSITY OF WASHINGTON					
11	UNIVERSITY OF ILLINOIS URBANA CHAMPAIGN					
12	UNIVERSITY OF MINNESOTA					
13	CARNEGIE MELLON UNIVERSITY					
14	UNIVERSITY OF CHICAGO					
15	COLUMBIA UNIVERSITY NEW YORK					
16	TEXAS A&M UNIVERSITY					
17	UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA					
18	VIRGINIA POLYTECHNIC INSTITUTE AND STATE UNIVERSITY		18	30	45	26
19	UNIVERSITY OF ARIZONA		31	26	23	46
20	UNIVERSITY OF CALIFORNIA LOS ANGELES		42	20	29	59
21	UNIVERSITY OF CAMBRIDGE		16	25	62	77

Top 500 European Universities

RANKING EUROPE	WORLD	UNIVERSITY	COUNTRY	POSITION			
				SIZE	VISIB.	RICH FILES	SCHOLAR
1	21	UNIVERSITY OF CAMBRIDGE		16	25	62	77
2	40	UNIVERSITY OF OXFORD		59	40	44	93
3	41	SWISS FEDERAL INSTITUTE OF TECHNOLOGY ZURICH		13	71	57	51
4	44	UNIVERSITY OF HELSINKI		45	65	28	65
5	45	UNIVERSITY OF EDINBURGH		63	59	53	41
6	46	UNIVERSITY OF OSLO		41	58	24	137
7	55	UNIVERSITY COLLEGE LONDON		109	48	83	113
8	62	LINKOPING UNIVERSITY		25	98	107	114
9	64	UNIVERSITAT TRIER		28	39	419	72
10	67	UNIVERSITAT WIEN		50	88	85	180

Tabel 4. Webometrics list of five first ranked universities in B&H from July 2015

ranking	<u>World Rank</u>	<u>University</u>	<u>Det.</u>	<u>Presence Rank*</u>	<u>Impact Rank*</u>	<u>Openness Rank*</u>	<u>Excellence Rank*</u>
1	2270	<u>University of Sarajevo / Univerzitet u Sarajevu</u>		3050	4776	1021	2403
2	3922	<u>University of Zenica / Univerzitet u Zenici</u>		4682	6035	2023	4120
3	4010	<u>(1) University of Banja Luka / Univerzitet u Banjoj Luci / Универзитет у Бањој Луци</u>		2841	8930	2178	3569
4	4152	<u>University of Tuzla / Univerzitet u Tuzli</u>		5035	8469	3799	3482
5	4851	<u>University of Mostar / Sveucilište u Mostaru</u>		5275	9367	3239	3839

Bosnia and Herzegovina

ranking	World Rank	University	Det.	Presence Rank*	Impact Rank*	Openness Rank*	Excellence Rank*
1	1496	University of Sarajevo / Univerzitet u Sarajevu		906	1979	1208	2188
2	3081	University of Tuzla / Univerzitet u Tuzli		1229	5553	1871	3961
3	3572	International University of Sarajevo		1121	6976	3473	4014
4	3763	International BURCH University Sarajevo		3768	7529	3763	3961
5	3843	University of Banja Luka / Univerzitet u Banjoj Luci / Универзитет у Бањој Луци		971	5862	5821	3346
6	4722	University of Mostar / Sveucilište u Mostaru		941	12342	2533	4884
7	5440	University of East Sarajevo / Univerzitet u Istocnom Sarajevu / Универзитет у Источном Сарајеву		1872	20451	2885	3961
8	6427	Sarajevo School of Science & Technology		17020	12688	4396	5315
9	6697	Evropski Univerzitet Kallos Tuzla		11938	4117	5595	6528
10	6853	European University Brčko / Evropski Univerzitet		10345	3724	5821	6528
11	8353	University of Bihać / Univerzitet u Bihacu		9031	13551	5020	5828
12	9215	University Dzemal Bijedic Mostar / Univerzitet Džemal Bijedic Mostar		7267	11634	4331	6528
13	10852	International University of Travnik / Internacionalni Univerzitet Travnik		12902	8983	5821	6528
14	11903	University of Zenica / Univerzitet u Zenici		3520	23196	3707	5614
15	13476	Paneuropean Apeiron University Banja Luka / Panevropski univerzitet Apeiron		1955	13714	5821	6528
16	15279	University Vitez in Travnik / Univerzitet Vitez u Travniku		4521	15591	5821	6528

Slika. Webometrics rang lista BH univerziteta – avgust 2020 godine

Za razmišljanje:

2013. godine – Univerzitet u Zenici – 2 052 pozicija (2 iz BiH)

2015. godine – 3 922 pozicija (2 iz BiH)

2020 godine - 11 903 (14 iz BiH)

U međuvremenu:

**Promjenjena web stranica – umjesto “statičke” uvedena
dinamička forma**

Uvedeno mjesto PR menadžera /urednik web domene

Nove web stranice svih fakulteta

???

Tabela. Ključni RDI parametri za Albaniju, B&H, Crnu Goru i Makedoniju

Country	Documents	Citable documents	Citations	Self-Citations	Citations per Document	H index	
1	United States	8.626.193	7.876.234	177.434.935	83.777.658	23,36	1.648
98	Bosnia and Herzegovina	6.133	5.896	23.851	3.291	7,54	55
134	Montenegro	1.845	1.784	5.327	1.143	2,68	28
54	Serbia	45.000	43.151	188.381	47.922	5,33	100
120	Albania	2.692	2.583	11.398	1.139	8,72	43
94	Macedonia	7.506	7.248	44.711	5.259	7,87	74

Discover the top 100 universities in the world from the THE - **QS World University Rankings**.

How do they compare to last year's rankings? And who is number one?

Click the institute names to be directed to the profile of the chosen university.

2017 Rank	2006 Rank	School Name	Country
		Source: QS Quacquarelli Symonds (www.topuniversities.com) Copyright © 2004-2007 QS Quacquarelli Symonds Ltd. Click here for copyright and limitations on use.	
1	1	HARVARD University	United States
2=	2	University of CAMBRIDGE	United Kingdom
2=	3	University of OXFORD	United Kingdom
2=	4	YALE University	United States
5	9	IMPERIAL College London	United Kingdom
6	10	PRINCETON University	United States
7=	7	CALIFORNIA Institute of Technology (Calt...	United States
7=	11	University of CHICAGO	United States
9	25	UCL (University College London)	United Kingdom
10	4	MASSACHUSETTS Institute of Technology (M...	United States

BERLINSKI PRINCIPI RANGIRANJA

2004.godine su UNESCO-ov Evropski centar za visoko obrazovanje (UNESCO-CEPES) u Bukureštu i Institut za politiku visokog obrazovanja u Vašingtonu, DC, osnovali Međunarodnu ekspertsku grupu za rangiranje (IREG). Na osnovu ove inicijative, IREG-ov drugi sastanak (Berlin, od 18. do 20. maja 2006.) sazvan je da razmotri set principa o kvalitetu i dobroj praksi u rangiranju visokoškolskih ustanova – **Berlinski principi o rangiranju visokoškolskih ustanova.**

A) Svrhe i ciljevi rangiranja

1. budu jedan od mnogih različitih pristupa procjeni visokoškolskih ulaganja („inputs“), procesa i rezultata („outputs“ ili tzv.neopipljivih rezultata).
2. budu jasni o svojim svrhama i svojim ciljnim grupama.
3. prepoznaju raznolikost institucija i uzmu u obzir različite misije i ciljeve institucija.
4. osiguraju jasnoću u vezi sa spektrom izvora informacija za rangiranje i porukama koje svaki izvor proizvodi.
5. odrede lingvistički, kulturni, ekonomski i istorijski kontekst obrazovnog sistema koji je rangiran.

B) Dizajn i težina indikatora

6. Transparentnost u pogledu korištene metodologije za stvaranje rangiranja.
7. Odabrati indikatore prema njihovoj relevantnosti i vjerodostojnosti.
8. Kad god je moguće, mjeriti prije svega rezultate (sa naglaskom na opipljive) nego ono što je uloženo.
9. Uticaji (Udjeli ili procenti) dodijeljeni različitim indikatorima (ako se koriste) treba da su istaknuti i treba ograničiti izmjene u vezi s njim.

C) Skupljanje i obrada podataka

10. Obratiti dužnu pažnju na etičke standarde i na preporuke dobre prakse izložene u ovim Principima.

11. Koristiti revidirane i provjerljive podatke kad god je moguće.

12. Uključiti podatke koji su prikupljeni odgovarajućim procedurama za prikupljanje naučnih podataka.

13. Primijeniti mjere osiguranja kvaliteta na same procese rangiranja.

14. Primijeniti organizacione mjere koje poboljšavaju vjerdostojnost rangiranja.

D) Presentacija rezultata rangiranja

15. Osigurati korisnicima jasno shvatanje svih faktora korištenih za razvijanje rangiranja i ponuditi im način za prikazivanje rangiranja.

16. Treba da su sastavljene na način koji eliminiše ili smanjuje greške u originalnim podacima, te da su organizovane i objavljene tako da se greške i nedostaci mogu ispraviti.

PRAKTIČNA ISTRAŽIVANJA U OBLASTI RANGIRANJA U BIH

Centar za inovativnost i preduzetništvo Univerziteta u Zenici
(Projekt 2013-2016 god.)

- Anketiranje sa posebnom dizajniranim upitnicima koji su dostavljeni menadžmentima javnih univerziteta u BiH, studentima i stakeholder-ima;
- Analiza dostupne dokumentacije sistema kvaliteta na javnim univerzitetima (interne evaluacije, evaluacije studijskih programa, definisane politike kvaliteta, procedure sistema kvaliteta i dr.);
- Analiza realizacije međunarodnih projekata (posebno Tempus) u kojima učestvuju ili su učestvovali gotovo svi javni univerziteti iz BiH;
- Analiza web stranica javnih univerziteta u BiH (inoviranost, sadržaji, linkovi, nastava, NIR i dr. podaci),

PRAKTIČNA ISTRAŽIVANJA U OBLASTI RANGIRANJA U BIH

Tabela 1. Ocjena uticaj realizovanih projekata na razvoj ključnih parametara stanja

Redni broj projekta	Uticaj na razvoj menadžmenta visokoškolske organizacije	Uticaj na razvoj QA sistema na visokoškolskoj organizaciji	Uticaj na razvoj KPI	Uticaj na razvoj integracije univerziteta
P1	3	5	4	2
P2	4	3	3	4
P3	3	4	3	3
P4	4	4	4	3
P5	3	4	5	3
P6	4	4	5	4
P7	4	3	3	3
P8	4	4	5	4
Prosjek uticaja projekata	3,62	4,00	4,00	3,25

Odlično = 5; Vrlo dobro = 4; Dobro = 3; Dovoljno = 2; Nedovoljno = 1

PRAKTIČNA ISTRAŽIVANJA U OBLASTI RANGIRANJA U BIH

Praktično vrlo slabo poznavanje sistema rangiranja u svijetu na nivou menadžmenta univerziteta i fakulteta (uzorak je imao oko 200 osoba iz akademskog sektora);

S obzirom da postojeći sistemi rangiranja u svijetu uglavnom osnovu imaju NIR (RDI) aktivnosti jasno je zašto BH visokoškolske organizacije imaju relativno loš plasman. Do većeg broja radova se ne dolazi bez IRI projekata i većeg izdvajanja za NIR što je danas u BiH, nemoguća misija (SLO 1,5% GDP, MNE 1,2% GDP, CRO 1,0% GDP, SRB 0,5% GDP, BIH 0,05-0,10% GDP).

Uvidom u razvoj sistema kvaliteta i organizacija upravljanjem kvalitetom (QMS) na univerzitetima je utvrđeno da je sistem dobro razvijen samo na centralnom nivou organizacije univerziteta (ured za kvalitet) ali da do organizacijskih jedinica ili pojedinaca (fakulteta, instituta, centara i dr.) ovaj pozitivan pomak BH univerziteta uglavnom ne stiže.

PRAKTIČNA ISTRAŽIVANJA U OBLASTI RANGIRANJA U BIH

Doprinos međunarodnih programa (posebno EU Tempus, Erasmus Mundus i sl.) u razvoju akademske organizacije, transfera dobrih praksi, sistemu kvaliteta i dr. je bio dobar;

Doprinos programa i projekata (FP7, COST, IPA i dr.) posebno u segmentu razvoja RDI/IRI je gotovo beznačajan jer se situacija niti u jednom segmentu nije bitno promjenila u poslednjih 10 godina (izdvajanja za RDI, broj projekata, SCI radovi i dr.)

Web domene univerziteta su značajno inovirane u poslednjih 5-10 godina ali pravilo aktivnog rada u razvoju istih je još uvijek na pojedinačnim fakultetima a manje na univerzitetima.

Praktični primjeri iz regiona

Slučaj 1.

Rangiranje fakulteta u Srbiji od strane studenata (Anketni upitnici: Infrastruktura, Odnos prema studentima, Kvalitet nastavnog programa, Van-nastavne aktivnosti)- 2012 godina

Slučaj 2.

Rangiranje visokoškolskih organizacija u S.Makedoniji od strane ARWU (2011-2012)

- 19 kriterija
- Predavanje i učenje (42%)
- Istraživanje (40%)
- Servis društva (18%)

Slučaj 3.

Ocjena spremnosti rangiranja univerziteta jugoistočne Evrope (JIE) u istraživačkom projektu Univerziteta u Beču (2009/10)

- Katedra za interdisciplinarne balkanske studije
- Prof.dr Schien Ninan, prof.dr Michael Daxner i Roland Humer
- (Moguće baze podataka i efekti rangiranja univerziteta JIE)

LITERATURA

Za one koje o rangiranju žele da saznaju više:

▪ **Darko Petković : RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH ORGANIZACIJA–KAKO VREDNOVATI SVE TRI MISIJE UNIVERZITETA;** Recenzenti Prof.Dr J:Osmanković, prof.dr D.Gašpar, prof.dr K.Delijić, Izdanje: IPI Zenica—CIP UNZE 2017.godina , ISBN 9958-618-30-8, COBISS.BH.ID 15090444.

▪ **D.Petković: PROCJENA NAUČNIH POTENCIJALA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE; 2010 godina, ANUBIH, rad po pozivu, dostupno na:**

<http://publications.anubih.ba/bitstream/handle/123456789/196/Stanje%20i%20perspektive%20NI%20BiH...full%20text.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

▪ **Petković D.B., Ćatić R.:** Kako povezati sistem osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju sa aspekta postojećih sistema rangiranja univerziteta; dostupno na:

<http://www.quality.unze.ba/zbornici/QUALITY%202013/059-Q13-123.pdf>

▪ **Petković D.B., Ćatić R., Pehlić I.:** Analiza spremnosti BiH visokoškolskih organizacija za procese međunarodnih rangiranja; <http://www.quality.unze.ba/zbornici/QUALITY%202015/049-Q15-079.pdf>

▪

LITERATURA

Literaturne preporuke ostalih članova ekspertskeg tima dobit ćete na narednim seminarima.

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U REPUBLICI SRPSKOJ

Svrha rangiranja u Republici Srpskoj

- bolja informisanost o sistemu visokog obrazovanja svih zainteresovanih strana, od studenata i istraživača do donosilaca odluka na institucionalnom nivou,
- kroz uporedive informacije olakšavanje studentima i istraživačima izbora visokoškolske ustanove,
- bolja informisanost radi izrade budućih strategija u oblasti visokog obrazovanja,
- podsticanje visokoškolskih ustanova na stalni razvoj i unapređenje sistema kvaliteta radi boljeg pozicioniranja na listama,
- povećanje naučne produktivnosti u kontekstu međunarodne vidljivosti i prepoznatljivosti.

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U REPUBLICI SRPSKOJ

Principi rangiranja u Republici Srpskoj

- multidimenzionalnost (treba da pokriva različita područja djelovanja institucija: obrazovanje, istraživanje, inovacije, internacionalizaciju i odnos prema zajednici),
- nezavisnost (treba da ga sprovode eksperti u oblasti sistema kvaliteta i rangiranja van sistema visokog obrazovanja Republike Srpske),
- transparentanost (treba da korisnicima ponudi jasan uvid u sve faktore korištene za mjerenje rezultata),
- globalnost (treba da je uporediv sa postojećim priznatim metodologijama rangiranja)

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI SRPSKOJ

Okvirni kriterijumi rangiranja

Kriterijumi rangiranja se zasnivaju na Berlinskim principima rangiranja sa posebnim fokusom na vrednovanje triju misija univerziteta: nastave, naučnoistraživačkog rada i saradnje sa privredom i društvenom zajednicom.

Razmišljanje:

NASTAVNO –NAUČNI PROCES (cca 40% težinskih kriterija-bodova)

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI I STRUČNI PROCES (cca 40% težinskih kriterija-bodova)

TREĆA MISIJA UNIVERZITETA / FAKULTETA (cca 20% težinskih kriterija-bodova) >

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U REPUBLICI SRPSKOJ

Ključno pitanje ostaje kako vrednovati sve tri misije
visokoškolske ustanove/univerziteta / fakulteta
/akademije / škole?

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI SRPSKOJ

Prikupljanje i obrada podataka

- **Web stranice fakulteta i univerziteta**
- **Posjete** -Za dio podataka koji se odnosi na infrastrukturu i resurse visokoškolske ustanove planirana je provjera na licu mjesta, posjetom ekspertskeg tima visokoškolskoj ustanovi (juni-juli 2021)
- **Bibliometrijska pretraživanja i mjerenja** ((Web of Science Core Collection: SCI, SSCI, A&HCI, ESCI i Conference Proceedings sa 24.200 časopisa), SEESAmE (SouthEast European Science Advanced through Evaluation sa 205 časopisa), SCIndecs Plus (Srpski citatni indeks Plus sa 530 časopisa) i uzorak nacionalnih časopisa iz Republike Srpske)-Centar za evaluaciju obrazovanja i nauke iz Beograda (CEON)

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U REPUBLICI SRPSKOJ

Prikupljanje i obrada podataka

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U REPUBLICI SRPSKOJ

Seminari

Seminar 1. Upoznavanje sa rangiranjima visokoškolskih ustanova (27.04.2021)

Seminar 2. Upoznavanje sa metodologijama i načinima mjerenje naučne produkcije kroz bibliometrijska mjerenja (oko 10.05.2021.)

Seminar 3. Prikaz metodologije rangiranja i uticajnih faktora (krajem maja 2021)

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U REPUBLICI SRPSKOJ

Zaključci

Rangiranje nije eksterna evaluacija i akreditacija i niko zbog toga neće biti zatvoren;

Transparentan proces zasnovan na mjerljivim kriterijumima koji treba da doprinese poboljšanju stanja, detektuje slabosti i istakne dobre strane, kako bi u narednim rangiranjima u godinama koje dolaze, visokoškolske organizacije poboljšavale svoje rad i rejting;

Proces koji visokoškolskim ustanovama i drugim ključnim akterima pruža priliku za istinsko i cjelokupno sagledavanje rada institucije i izradu programa poboljšanja;

PROJEKAT RANGIRANJA VISOKOŠKOLSKIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI SRPSKOJ

Zaključci

Svako ko svoj rad bazira na osnovnim postulatima na kojima je zasnovano visoko obrazovanje ne treba da se boji ili strahuje od rangiranja;

Rangiranje se vrši na osnovu utvrđenog stanja tako da je bilo kakvo “friziranje stanja i podataka nemoguća misija”;

Za razliku od eksternih evaluacija ekspertski tim će nastojati da što više radi sa mjerljivim i egzaktnim podacima koji su lako provjerljivi i dokazivi.

REZIME SEMINARA 1

- **Objašenje pristupa rangiranja u svijetu;**
- **Značaj rangiranja u Republici Srpskoj;**
- **Razvoj svijesti i znanja kod akademske zajednice i stakeholder-a o sistemima rangiranja i njihovom značaju;**
- **Upoznavanje sa ekspertskim timom i dinamikom procesa;**

Hvala za Vašu
pažnju!